

UPRAVLJANJE PROIZVODOM TIJEKOM ŽIVOTNOG CIKLUSA

prof.dr.sc. Neven Šerić

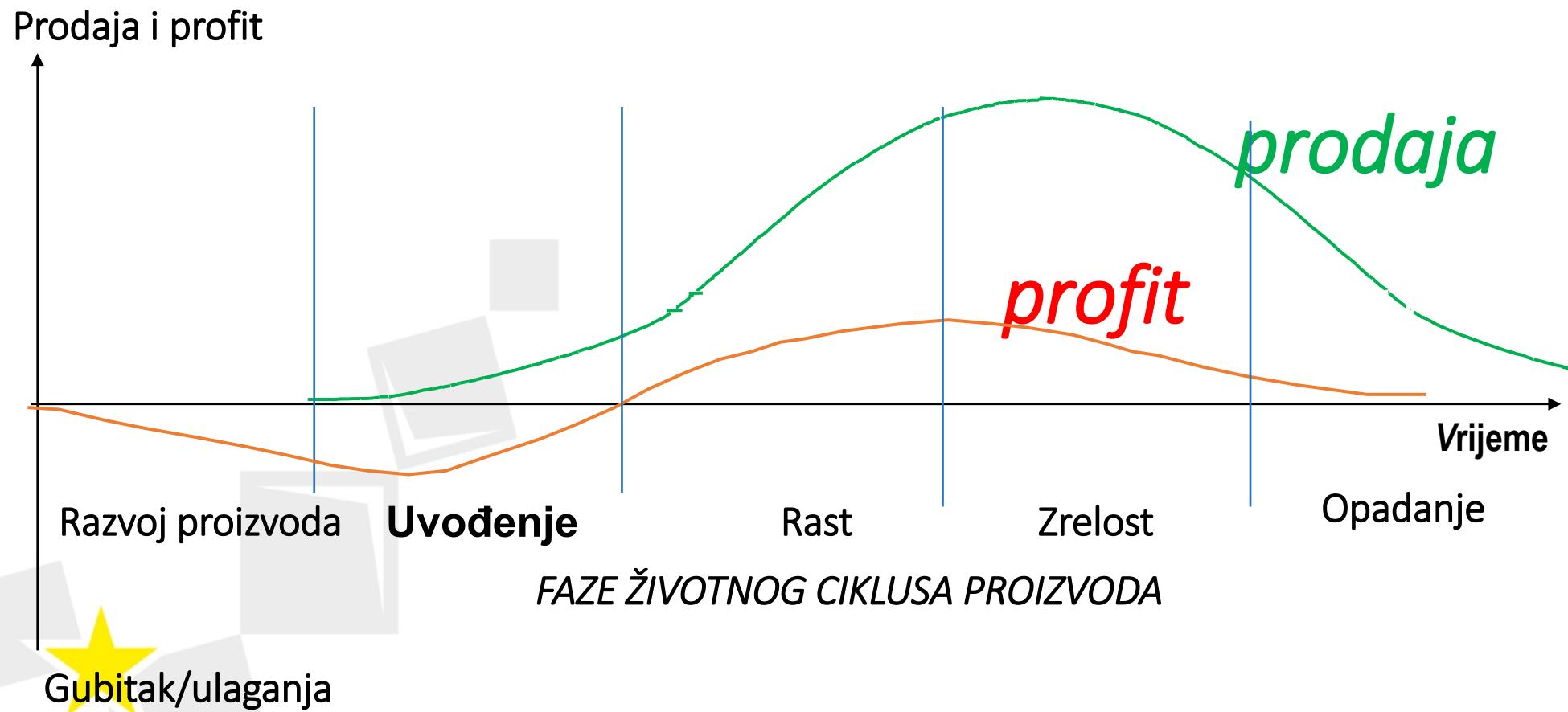
Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Udruge VISOKI JABLANI.

1. Uvodno

- Životni ciklus proizvoda – koncepcija prema kojoj većina proizvoda prolazi kroz određene faze u svom životnom vijeku na tržištu.
- Faze u životnom ciklusu proizvoda su određene vremenom i odnosom troškova, prihoda i profita koju poduzeća ostvaruju.

- Većina proizvoda ima ograničeni životni vijek. Korisno je procijeniti duljinu toga vijeka prije komercijalizacije novoga proizvoda.
- Svaka faza životnog ciklusa proizvoda nudi različite izazove i prilike, ali i probleme koje treba rješavati.
- O uspješnosti upravljanja proizvodom ovisi trend profita tijekom životnog ciklusa proizvoda.
- Svaka faza životnog ciklusa podrazumijeva promjene u marketinškoj podršci prodaji proizvoda.

Životni ciklus proizvoda

2. O čemu treba posebno voditi računa

- Kojoj kategoriji novi proizvod pripada (obzirom na kompleksnost, namjenu i složenost korištenja);
- Redizajn oblika proizvoda tijekom njegova životnog ciklusa;
- Specifičnostima proizvoda;
- Marci proizvoda (neke su duljeg, neke kraćeg životnog vijeka);

- Procijenjenom životnom vijeku proizvoda;
- Spadaju li u kategoriju koja dugo može ostati u fazi zrelosti, jer njihova potrošnja raste s rastom ljudske populacije;
- Što se može očekivati na tržištima na kojima se smanjuje broj stanovnika;
- Može li se očekivati da će novi proizvod slijediti standarde životnog ciklusa;
- Za neke proizvode je moguće pokrenuti i novi ciklus, za neke nadogradnju ciklusa;

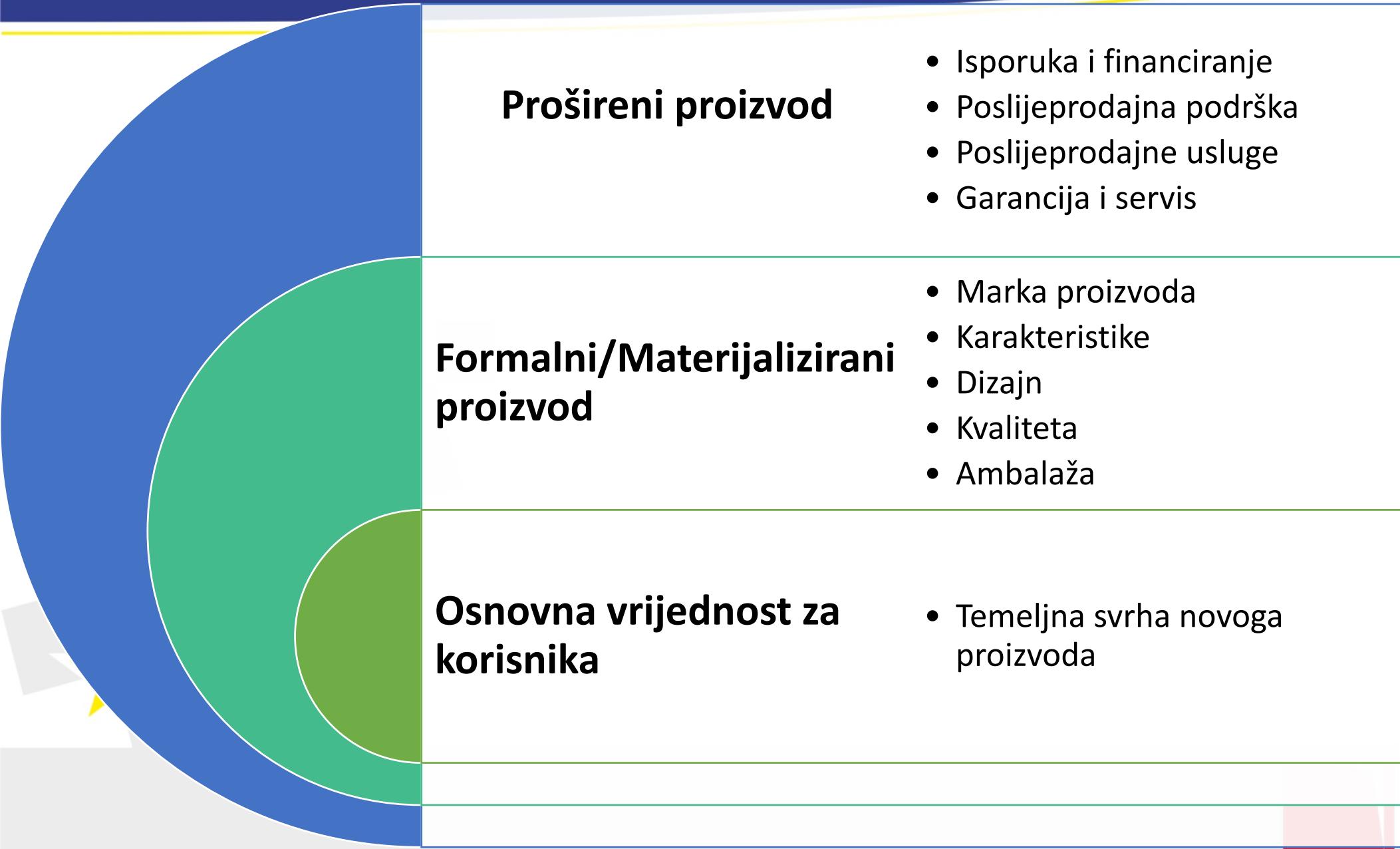
- Može li se u koncept novoga proizvoda implementirati sastavnice određenog stila, ili mode?
- Stilske varijable – temelje se na posebnim načinima izražavanja osobnosti pojedinca.
- Modne varijable – temelje se na šire prihvaćenim stilskim odrednicama novoga proizvoda.

- Po komercijalizaciji bi trebale slijediti faze: očitovanja razlika novoga proizvoda, želje za oponašanjem, te konačno masovne mode.
- Može li se novi proizvod komercijalizirati kao hit? Za takve proizvode rok prihvatanja je kratak, ali je ograničen broj segmenta koji ih prihvataju (Tamagochi, Teletubbies).

- Poduzeće treba odabrati platformu na kojoj će djelovati:
 1. Inovatori (razvijanje patenta u kategoriji novoga proizvoda)
 2. Proizvodni pioniri (poduzeće koje razvija konkretan model novoga proizvoda)
 3. Tržišni pioniri (fokus poduzeća je na originalnim rješenjima u distribuciji i prodaji)
- Standardizirani marketinški *alati* često su prilagođeni kategorijama proizvoda, ali ne i njihovim specifičnostima.
- Zbog toga strategiju marketinga treba prilagoditi fazi životnog ciklusa u kojoj se trenutno proizvod nalazi.
- Sve kategorije proizvoda se ne ponašaju sukladno tipičnoj *PLC krivulji*

- Životni ciklus ovisi i o dizajnu novoga proizvoda - sve što može potaknuti pažnju, kupnju i kontinuiranu potrošnju, što može zadovoljiti neku želju ili potrebu.
- Obličja:
 - Fizički proizvodi
 - Usluge
 - Događanja
 - Osobe
 - Organizacije
 - Mjesta
 - Ideje
 - Kombinacije navedenih kategorija

4. Dimenzije novoga proizvoda

5. Faza uvođenja novoga proizvoda

- Faza sporog rasta prodaje;
- Profit je nizak, ili ga uopće nema zbog visokih troškova razvoja proizvoda;
- Dodatne troškove generiraju različite aktivnosti komercijalizacije novoga proizvoda;
- Strategije za fazu uvođenja novoga proizvoda:
 - 1.Brzo obiranje vrhnja
 - 2.Polagano obiranje vrhnja
 - 3.Polagana penetracija
 - 4.Brza penetracija
 - 5.Promoviranje novoga proizvoda

6. Faza rasta

- Faza brzog prihvaćanja novoga proizvoda i početak bržeg rasta prodaje; Profit ubrzano raste;
- Logistički troškovi podrške prodaji novoga proizvoda se smanjuju;
- Strategije za fazu rasta:
 - 1.Poboljšanje kvalitete proizvoda, dodavanje novih karakteristika
 - 2.Uvođenje novih varijacija proizvoda
 - 3.Ciljanje novih tržišnih segmenata
 - 4.Unapređenje distribucije proizvoda
 - 5.Promoviranje (oglašavanje) karakteristika novoga proizvoda
 - 6.Bonifikacije za privlačenje novih kupaca osjetljivih na cijenu

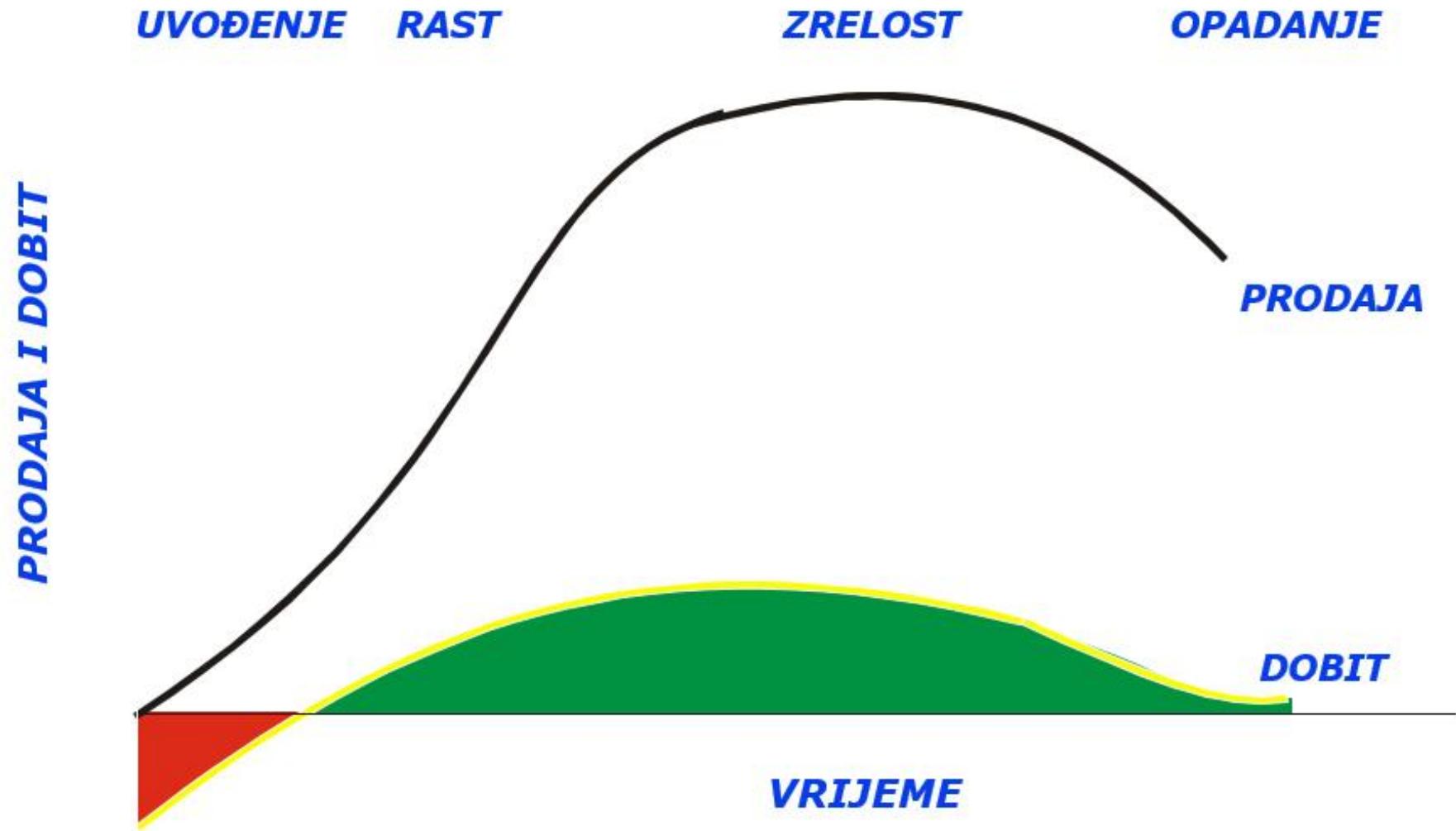
7. Faza zrelosti

- Faza u kojoj se usporava rast prodaje novoga proizvoda;
- Proizvod je prihvatile većina planiranih segmenata kupaca;
- Profit se stabilizira, ili čak smanjuje;
- Strategije za fazu zrelosti:
 1. Modifikacija tržišta (pridobivanje nekorisnika, ulazak u nove segmente tržišta, pridobivanje kupaca konkurencije, strategija poticanja učestalijeg korištenja proizvoda, poticanje na veću potrošnju i nove načine upotrebe)
 2. Modifikacija proizvoda
 3. Modifikacija ostalih elemenata marketinškog spleta

6. Faza opadanja

- Faza u kojoj treba odlučiti hoće li se proizvod ostaviti na tržištu ili ga povući;
- Faza u kojoj se identificiraju proizvodi koji više nisu konkurentni;
- Profit se smanjuje;
- Strategije za fazu zrelosti:
 1. Nova ulaganja u upravljanje proizvodom u cilju njegovog repozicioniranja
 2. Aktivnosti održavanja postojeće tržišne pozicije dok se proizvod ne odluči povući s tržišta
 3. Smanjivanje ulaganja u logističku podršku proizvodu
 4. Modifikacija ostalih elemenata marketinškog spleta
 5. Strategija žetve

KRIVULJA ŽIVOTNOG CIKLUSA PROIZVODA

Hvala na pažnji!!!

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Udruge VISOKI JABLANI.